

GRĮŽIMAS IŠ DANIJOS KĄ REIKIA ŽINOTI?

RENKUOSI
LIETUVĄ

KUO PASIRŪPINTI PRIEŠ IŠVYKSTANT?

Informuokite apie išvykimą:

Nacionalinį gyventojų registrą (dan. Folkeregistret) galite informuoti internetu www.borger.dk arba vietiniame piliečių aptarnavimo [centre](http://www.borger.dk) (dan. Borgerservice).

Danijos mokesčių agentūrą (dan. Skattestyrelsen arba SKAT) galite informuoti paskambinę telefonu +45 72 22 28 92 arba internetu [skat.dk](http://www.skat.dk) užpildę formą Nr. 04.029.

Jei turite vaikų, praneškite apie išvykimą mokyklai, darželiui ar kitai ugdymo įstaigai. Įspėjimo terminas paprastai yra vienas mėnuo (teiraukitės konkrečioje mokykloje).

Išregistruokite transporto priemones.

Automobilio registracijos numerius perduokite į SKAT ir informuokite motorinių transporto priemonių agentūrą (dan. Motorstyrelsen).

Išsivežant Danijoje registruotą automobilį, SKAT gali gražinti išmoką už sumokėtą registracijos mokestį (kompensacijai gauti reikia užpildyti formą Nr. 21.044.)

Išvykdami iš Danijos turite sunaikinti geltoną nacionalinio sveikatos draudimo kortelę (dan. Sundhedskort).

Neuždarykite NemKonto sąskaitos, kol negavote paskutinio pranešimo apie metinį mokesčių apskaičiavimą, kadangi bet koks mokesčių gražinimas bus vykdomas per šią sąskaitą. Praneškite bankui apie išvykimą ir pasidomėkite galimybėmis išlaikyti banko sąskaitą, kad galėtumėte gauti mokesčių permoką. Jei banko sąskaita nėra naudojama, ji yra automatiškai uždaroma (dažniausiai po 2 metų).

Nutraukite nuomos sutartį, susigražinkite sumokėtą užstatą, sumokėkite visus priklausančius komunalinius (dujų, elektros) bei kitus mokesčius ir informuokite paslaugų (televizijos, interneto, mobilaus ryšio ir pan.) teikėjus.

Išsaugokite prisijungimo duomenis prie el. valdžios vartų (dan. NemID / MitID).

Tokiu būdu galėsite prisijungti prie skaitmeninės pašto dėžutės (dan. E-Boks). Prieš išvykstant pravartu užsakyti papildomą kodų kortelę (dan. NemID / MitID).

Užsakykite neišnaudotų atostoginių pinigų (dan. Feriepenge) išmokėjimą.

KOKIAIS DOKUMENTAIS PASIRŪPINTI?

Darbo sutartys, algalapiai

PD U1

Forma reikalinga stažui sumuoti kreipiantis dėl nedarbo išmokos Lietuvoje. Jei dirbdami Danijoje buvote nedarbo draudimo fondo narys, persiųskite prašymo formą savo fondui (dan. A-kasse). Jei nebuvote Danijos nedarbo draudimo fondo narys, užpildykite ir nusiųskite FEA 4.1 formą Danijos darbo rinkos ir įdarbinimo agentūrai (dan. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering arba STAR).

E104

Forma reikalinga, jei norite susumuoti Danijoje įgytą darbo stažą ir Lietuvoje gauti motinystės ar ligos išmokas. Pažymą galima gauti iš Centrinės išmokų administracijos (dan. Udbetaling Danmark) susisiekus tel. +45 70128081 arba el. paštu.

PD U2

Forma reikalinga norint perkelti Danijoje gaunamą nedarbo išmoką į Lietuvą. Dėl formos galite kreiptis, jei gaunate nedarbo išmoką (dan. Dagnpenge). Prašymą užpildyti reikia nedarbo draudimo fondui, kuris jums moka išmoką (dan. A-kasse).

Pažyma apie socialinio draudimo laikotarpius (A1). Pažymą galima gauti Udbetaling Danmark.

Nepamirškite gauti savo gydymo išrašų.

Dokumentai, įrodantys vaikų pabaigtą ugdymo programą ar jos dalį; pažymos iš liuanistinės mokyklos (jei mokyta).

Danijoje įgyti diplomai, rekomendacijos, vairuotojo pažymėjimas ir pan.

GRĮŽIMAS SU VAIKAIS

Grįždami su vaikais, iš anksto pasidomėkite, kokią ugdymo įstaigą jie galėtų lankyti, su pasirinkta mokykla aptarkite adaptacijos klausimus ir pateikite prašymą stoti į eilę mokytis (internetu arba mokykloje). Iš užsienio grįžtantiems vaikams numatyta pagalba: didesnis finansavimas, individualizuota pagalba integruojantis, išyginamosios klasės, papildomos lietuvių k. pamokos ir pan. Lietuvoje auga specializuotų mokyklų iš užsienio grįžusiems vaikams integruoti tinklas.

Vaikas, kurio gimimo metu bent vienas iš tėvų yra Lietuvos pilietis, net jei gimė užsienyje, įgyja Lietuvos Respublikos pilietybę. Vaikai, kurie gimdami įgijo Lietuvos pilietybę, o kitos valstybės pilietybę įgijo iki 18 metų, gali išsaugoti daugybę pilietybę.

Danijoje gimusio vaiko įtraukimas į apskaitą

Jei bent vienas iš vaiko tėvų yra Lietuvos pilietis, vaiko gimimas turi būti įtrauktas į apskaitą Lietuvoje. Dokumentus dėl Danijoje gimusio vaiko gimimo įtraukimo į apskaitą turi pateikti vienas iš vaiko tėvų, Lietuvos Respublikos pilietis. Teiktini dokumentai:

prašymas įtraukti vaiko gimimą į apskaitą tėvų asmens tapatybę Danijoje išduotas vaiko gimimo patvirtinantis dokumentai liudijimas ir jo vertimas į lietuvių kalbą

Dokumentus dėl Danijoje gimusio vaiko įtraukimo į apskaitą galima pateikti LR civilinės metrikacijos įstaigai, LR ambasada Danijoje arba internetu per Registru centą.

Danijoje gimusio vaiko gimimo liudijimą (dan. Personattest) išduoda komuna arba bažnyčia. Gimimo liudijimo legalizuoti pažyma Apostille nereikia, o vertimą į lietuvių kalbą reikia pateikti ir tuo atveju, jei dokumentas išduotas anglų kalba.

PIRMIEJI ŽINGSNIAI GRĮŽUS Į LIETUVĄ

1

Gyvenamoji vieta

Deklaruokite gyvenamąją vietą per 1 mėn. internetu www.epaslaugos.lt arba nuvykę į savivaldybę ar seniūniją, kurioje gyvenate.

Privalomasis sveikatos draudimas (PSD)

Jeigu grįžę iš Danijos kurį laiką nedirbate ir nesate draudžiamas valstybės lėšomis, [sumokėkite PSD imokas](#).

2

3

Sveikatos priežiūros įstaiga

Pasirinkite ir prisiregistruokite medicinos įstaigoje, kuri yra [sudariusi sutartį su teritorine ligonių kasa](#) dėl paslaugų teikimo ir apmokėjimo.

Banko sąskaita

Dauguma bankų leidžia atsidaryti sąskaitą internetu. Turėdami el. bankininkystę ir prisijungimo duomenis prie [el. valdžios vartų](#) galėsite registruotis ir teikti prašymus įvairioms institucijoms, deklaruoti gyvenamąją vietą.

4

5

Darbas

Jeigu darbo ieškosite tik grįžę – [registruokitės Užimtumo taryboje \(UŽT\)](#). Čia jums padės susirasti darbą arba persikvalifikuoti.

Išmokos

Jeigu grįžę neturite pajamų, galite susumuoti Danijoje įgytą darbo stažą ir kreiptis dėl socialinių išmokų į „[Sodra](#)“ arba [gyvenamosios vietos savivaldybę](#).

6

PRIVALOMASIS SVEIKATOS DRAUDIMAS (PSD)

Lietuvoje apdraustuoju laikomas tas, už kurį mokamos PSD įmokos arba kuris jas moka pats. Jei grįžę kurį laiką nedirbate ir nesate draudžiamas valstybės lėšomis, PSD įmokas turite **mokėti savarankiškai**. Įmokas reikia mokėti nuo pat gyvenamosios vietos deklaravimo Lietuvoje pradžios. Apsidraudę pasirinkite pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir šeimos gydytoją.

Kas draudžiamas PSD valstybės lėšomis?

Moksleiviai ir
dieninių studijų
studentai

UŽT registruoti
bedarbiai

Vienas iš tėvų, auginantis
vaiką iki 8 m. arba bent
du nepilnamečius vaikus

Asmenys,
gaunantys bet
kurios rūšies pensiją

ir kitos asmenų grupės, kurias galite rasti www.vlk.lt

Jei nedeklaravote savo išvykimo į Daniją, Lietuvoje jums galėjo susikaupti **PSD skola**. Taip atsitinka todėl, kad PSD įmokas renkanti „Sodra“ neturėjo duomenų apie išvykimą ir taikė jums prievolę mokėti PSD įmokas. Asmuo gali būti draustas PSD tik vienoje šalyje, tad jei buvote drausti Danijoje, o Lietuvoje tuo tarpu susikauptė skola, ją galite panaikinti „Sodrai“ pateikę **A1 pažymą** iš Udbetaling Denmark. Ją galima pateikti prisijungus prie asmeninės „Sodros“ paskyros, siunčiant el. paštu: info@sodra.lt (laiškas turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu) arba kreipiantis į teritorinį „Sodros“ skyrį.

DARBAS GRĮŽUS Į LIETUVĄ

Lietuva grįžtantiesiems gali pasiūlyti įvairių darbo vietų. Darbo užmokestis Lietuvoje jau ilgą laiką kyla – Valstybės duomenų agentūros duomenimis, vidutinis atlyginimas nuo 2018 iki 2022 padidėjo net 83,5%. Grįžę galite registruotis UŽT, kur gausite pagalbą ieškodami darbo, galėsite įgyti naują kvalifikaciją, tobulinti esamas kompetencijas. UŽT svetainėje galima rasti ir paklausių profesijų sąrašą, kuris atnaujinamas pagal kiekvieno mėnesio laisvų darbo vietų skaičių.

Ieškodami darbo internete atkreipkite dėmesį ne tik į plačiai žinomus Lietuvos darbo paieškos tinklapius (www.cvonline.lt, www.cv.lt, [LinkedIn](https://www.linkedin.com)), bet ir į specialiai grįžtantiems iš užsienio skirtus projektus: Gal į Lietuvą, Work In Lithuania. Šalyje sparčiai plečiasi ir tarptautinės įmonės, ieškančios patirties užsienyje turinčių, anglų ir kitomis kalbomis kalbančių darbuotojų.

• Danijoje įgytų diplomų pripažinimas

Jeigu aukštąjį išsilavinimą įgijote Danijoje ir ketinate toliau studijuoti Lietuvoje, jums reikės įgyto diplomo pripažinimo. Jį atlieka Studijų kokybės vertinimo centras arba įgaliotoji aukštoji mokykla. Užsienyje įgyto mokslo (meno) daktaro laipsnio pripažinimą atlieka Lietuvos mokslo taryba.

Lietuviams, užsienyje praleidusiems bent 3 m., stojant į Lietuvos aukštąsias mokyklas papildomai pridodamas vienas papildomas konkursinis balas.

• Danijoje įgytų kvalifikacijų pripažinimas

Ar jums reikės pripažinti įgytą kvalifikaciją Lietuvoje priklauso nuo profesijos: ar ji yra reglamentuojama (pvz., taikoma medikams, teisininkams, mokytojams ir kitoms profesijoms, kurias galite pasitikrinti Reglamentuojamų profesijų sąrašė). Reglamentuojamas profesijas pripažįsta atskirai prie atitinkamų ministerijų esančios komisijos. Jei jūsų profesija neregamentuojama, apie kvalifikacijos tinkamumą spęs pats darbdavys.

NUOTOLINIS DARBAS

Lietuva su Danija yra pasirašiusi dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, apsaugančią nuo mokesčių mokėjimo abiejose šalyse. Pagal šią sutartį, pajamos yra apmokestinamos tik toje šalyje, kurioje asmuo yra rezidentas. Jei gyvenate Lietuvoje ir dirbate Danijos darbdaviui – pajamos apmokestinamos Lietuvoje.

Nors Lietuva su Danija turi dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, apsaugančią nuo mokesčių mokėjimo abiejose šalyse, iš darbo santykių gaunamas užmokestis yra automatiškai apmokestinamas gyventojų pajamų mokesčiu (GPM).

Jeigu asmuo faktiškai Danijoje išbuvo ištisai ar su pertraukomis trumpiau nei 183 dienas, jam taikoma riboto apmokestinimo taisyklė ir jis gali pasirinkti apmokestinti Danijoje gautas pajamas nuolatinio rezidavimo šalyje – Lietuvoje. **Kaip tai padaryti:**

- iš anksto susitarti su darbdaviu Danijoje, jog iš darbo santykių gautos pajamos bus apmokestinamos Lietuvoje ir tam užpildyti reikiamą formą Danijoje. Pagal bendrą tvarką deklaruoti Danijoje pagal darbo sutartį gautas pajamas Lietuvos valstybinei mokesčių inspekcijai (VMI);

arba

- pasibaigus kalendoriniams metams atlikti mokesčių deklaraciją Danijoje ir sušifruoti su mokėtais mokesčiais, pateikus pažymą FR0594, iš VMI patvirtinančią, jog pajamos buvo apmokestintos Lietuvoje.

Jeigu darbuotojo fizinė darbo vieta faktiškai ir pagal darbo sutartį yra Danijoje, ir dėl to asmuo praleidžia daugiau nei 183 dienas šalyje, mokesčiai mokami Danijoje. Jei norėsite susigražinti permokėtus mokesčius Danijoje, VMI galėsite išsiimti rezidavimo vietą patvirtinančią FR0254 formą.

Atvykimo išmoka

Jei užsienyje gyvenote bent 5 pastaruosius metus, o grįžę sudarote neterminuotą darbo sutartį pagal profesiją, įtrauktą į aukštą pridėtinę vertę kuriančių profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, šaraša, ir gaunate ne mažesni negu 4,1 MMA darbo užmokestį, galite pretenduoti į valstybės skiriamą vienkartinę atvykimo išmoką (4,1 MMA).

Dėl išmokos sąlygų kreipkitės į UŽT (el. pašto adresu: atvykimoismoka@uzt.lt)

Nedarbo išmoka Lietuvoje

gali būti skirta UŽT registruotam bedarbiui, jei jis turi bent 12 mėn. nedarbo draudimo stažą per paskutinius 30 mėn. Danijoje įgytas darbo stažas gali būti susumuotas „Sodrai“ pateikus PD U1 formą.

Išmoka mokama 9 mėn., o ją apskaičiuojant atsižvelgiama į pajamas gautas Danijoje.

Nedarbo išmokos perkėlimas iš Danijos

Grįžus į Lietuvą galite dar 3 mėn. gauti Danijoje paskirtą nedarbo išmoką (dan. Dagnepenge), pateikdami UŽT Danijoje išduotą PD U2 formą. Išmokos dydis išliks toks, koks jau buvo apskaičiuotas Danijoje. Svarbu, kad iki išvykimo į Lietuvą bent 4 savaites gautumėte išmoką. Grįžę į Lietuvą per 7 d. užsiregistruokite UŽT ir pateikite PD U2.

Perkeliant nedarbo išmoką išsiregistruoti iš Danijos nereikia.

MOTINYSTĖS / TĖVYSTĖS/ VAIKO PRIEŽIŪROS IŠMOKOS

Norint gauti motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokas, Lietuvoje reikia turėti bent 12 mėn. motinystės socialinio draudimo stažą per pastaruosius 2 metus. Jei Lietuvoje įgyto stažo pritrūktų, būtų atsižvelgiama į Danijoje sukauptą stažą. Tokiu atveju „Sodra“ kreipiasi į Daniją ir gauna patvirtinimą dėl jūsų stažo. .

VAIKO PRIEŽIŪROS
ATOSTOGŲ TRUKMĖ
LIETUVOJE
iki 3 metų

Sumuojant stažą būtina, kad asmuo per paskutinius 24 mėnesius būtų dirbęs Lietuvoje. Nustatant išmokos dydį atsižvelgiama tik į Lietuvoje gautas pajamas

Jei jau gaunate motinystės išmoką (dan. Barseldagpenge) Danijoje, informavę darbdavį ir Udbetaling Denmark galite išvykti į Lietuvą neprarasdami išmokos.

Vienkartinė išmoka gimus vaikui

Jei į Lietuvą grįžtate su vaiku iki 1 m., galite kreiptis į savivaldybę dėl vienkartinės išmokos gimus vaikui.

Išmoka vaikui

Vaikams iki 18 m. (tam tikrais atvejais – iki 23 m.) yra mokamos kasmėnesinės išmokos (palyginimui, Danijoje jos mokamos iki 17 m.). Jei visa šeima iš Danijos grįžta gyventi į Lietuvą, vaiko išmokos bus skiriamos Lietuvoje. Dažnai savivaldybė prieš skiriant išmoką Lietuvoje, prašo pateikti įrodymą, kad vaiko išmokos (dan. Børneydelsler) Danijoje yra nutrauktos. Dėl įrodymo kreipkitės į Centrinę išmokų administraciją (dan. Udbetaling).

Šeimos ir darbo derinimas

Mamos ir tėčiai, auginantys vieną vaiką iki 12 m., įgyja teisę į **amadienį ir tėvadienį** 1 kartą per 3 mėnesius. Auginantieji 2 ir daugiau vaikų iki 12 m. gali pasinaudoti 1 papildoma poilsio diena per mėnesį. 2 papildomos poilsio dienos per mėnesį priklauso kiekvienam iš tėvų, auginančių 3 ir daugiau vaikų iki 12 m.

SENATVĒS PENSIJOS DIRBUSIESIEMS DANIJOJE

Lietuvoje senatvės pensija skiriama asmenims:

sulaukusiems
senatvės pensijos
amžiaus

turintiems bent minimalų
pensijų socialinio
draudimo stažą

15 m.

MINIMALUS STAŽAS
PENSIJAI GAUTI
LIETUVOJE

Jei Lietuvoje įgyto darbo stažo pritrūks, stažas įgytas Danijoje bus sumuojamas. Analogiškai, jei Danijoje nesukaupėte minimalaus stažo pensijai, galite susumuoti Lietuvoje įgytą stažą. Teisę į Danijos valstybinę pensiją turite, jei sukaupėte bent 3 metus stažo ES/EEE šalyje, Šveicarijoje ar Jungtinėje Karalystėje (iš jų – bent 1 m. Danijoje). Nustačius teisę į pensiją kiekviena šalis mokės savo pensijos dalį: Danija mokės už Danijoje įgytą stažą, Lietuva – už Lietuvoje įgytą stažą. Atėjus pensiniam amžiui „Sodra“ pati susisieks su Danijos institucijomis dėl stažo patvirtinimo – jums patiems dėl stažo sumavimo rūpintis nereikia.

Lietuvoje sukauptą stažą galite patikrinti www.sodra.lt
Danijoje sukauptą stažą galite patikrinti www.pension.dk

Pensinis amžius Danijoje ir Lietuvoje skiriasi. Pensiją Danija pradės mokėti tik kai sulauksite pensinio amžiaui pagal Danijos įstatymus (šiuo metu Lietuvoje moterų pensinis amžius - 64 m., vyrų - 64 m. ir 6 mėn., Danijoje - 65-69 m.).

Išvykdami iš Danijos, turite galimybę dalį sukauptos pensijos susigrąžinti vos tik gavę paskutines įmokas į savo banko sąskaitą. Svarbu atsiminti, kad tokiu atveju galima atgauti tik 40 % sukauptų privačios pensijos įmokų.

Jei išvykstate iš Danijos, jūsų sukaupta valstybinė pensija (dan. ATP Livslang) negali būti išmokėta.

VAIRAVIMAS LIETUVOJE

Danijoje išduotas vairuotojo pažymėjimas turi tokią pačią vertę kaip ir lietuviškas, tad su juo galite drąsiai vairuoti ir Lietuvoje iki dokumento galiojimo pabaigos.

Norėdami pasikeisti pažymėjimą į lietuvišką, papildomų egzaminų laikyti neturėsite. VĮ „Regitra“ padalinyje pateikite:

asmens tapatybės kortelę ar pasą

vairuotojo medicininę pažymą

Danijoje išduotą vairuotojo pažymėjimą

! Jei grįždami iš Danijos parsivežate Danijoje registruotą automobilį, turite teisę susigrąžinti dalį sumokėto registracijos mokesčio, atsižvelgiant į esamą automobilio rinkos vertę.

Jeį jūsų šeimos nariai – Danijos piliečiai, nepamirškite, kad norėdami būti Lietuvoje ilgiau nei 90 d. per pusmetį, jie turės gauti teisės gyventi Lietuvos Respublikoje pažymėjimą. Jei į Lietuvą kartu su LR piliečiu atvyksta užsieniečiai šeimoms nariai, jie iškart gali kreiptis dėl nuolatinio teisės gyventi Lietuvoje pažymėjimo, kuris galioja 10 metų. Prašymą reikia pateikti per 3 mėn. nuo atvykimo į Lietuvą www.migracija.lt svetainėje. Iš anksto pasirūpinkite reikalingais dokumentais (santuokos liudijimu dokumentais pagrindžiančiais, kad LR pilietis kurį laiką gyveno Danijoje ar kitoje ES valstybėje po 2004 m. gegužės 1 d. – pvz. Danijoje išduotas leidimas gyventi, nuomos ar darbo sutartis ir kt.).

KUR KREIPTIS?

Raskite visą Jums reikalingą informaciją
apie grįžimą vienoje vietoje!

www.renkuosilietuva.lt

Renkuosi Lietuvą

8 800 22922

(nemokami skambučiai iš Lietuvos)

+370 525 14352

(skambinant iš užsienio)

renkuosilietuva@iom.int

Nemokamos psichologinės konsultacijos:

psichologas@iom.int

Laukiame sugrįžtant namo!

Informacija parengta 2023 m. rugpjūčio mėn.